

กำไล จินดาพล. (2548). ชุมชนเกาะปันหยีภายใต้กระแสการท่องเที่ยว. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม (การวิจัยและพัฒนาเมือง). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม คณะกรรมการควบคุม : ดร.โชคชัย สุทธาเวศ, ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุมาลี ไชยศุภรากล

การวิจัยนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษา พัฒนาการเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิต ตลอดจนการปรับตัวของชุมชนเกาะปันหยีภายหลังจากมีส่งเสริมการท่องเที่ยวโดยรัฐ และเพื่อศึกษา ผลกระทบในด้านต่างๆ รวมถึงศึกษาศักยภาพของชุมชน ในการดำรงอยู่ของชุมชนภายใต้กระแสการท่องเที่ยว

ผู้วิจัยใช้วิธีการศึกษาเชิงคุณภาพ ศึกษาจากชุมชนเกาะปันหยี โดยศึกษาจากเอกสารและเครื่องมือภาคสนาม การสัมภาษณ์ และการสังเกตในพื้นที่ ผลของการศึกษาพบว่า อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวเข้ามาในชุมชนเกาะปันหยีโดยการพัฒนารัฐที่มีการประกาศพื้นที่ชุมชนให้เป็นพื้นที่อุทยานแห่งชาติ เพื่อทำการอนุรักษ์และส่งเสริมการท่องเที่ยว ก่อนการท่องเที่ยวจะเข้าไปเติมชุมชนที่มีวิถีชีวิตที่พึ่งพาทรัพยากรธรรมชาติใกล้ตัวเพื่อการอยู่รอด และคนในชุมชนก็อยู่อย่างเจริญเติบโตพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน มีรูปแบบเอกลักษณ์ประเพณีวัฒนธรรมที่เคร่งครัดในศาสนา เชื่อฟังผู้นำที่เป็นผู้นำทางศาสนา แต่เมื่อมีการท่องเที่ยวเข้าไป รูปแบบชุมชนได้ปรับเปลี่ยนทั้งในด้านสังคม และวัฒนธรรมรวมถึงปัญหาสิ่งแวดล้อมที่เข้ามาพร้อมกับการท่องเที่ยว และในด้านเศรษฐกิจของชุมชนก็ได้ปรับเปลี่ยนไปอย่างสิ้นเชิงโดยคนกลุ่มใหญ่ได้เปลี่ยนจากชาวประมง ไปเป็นแม่ค้าหรือเปลี่ยนเรือหาปลาไปเป็นเรือรับส่งนักท่องเที่ยว โดยคนกลุ่มนี้มีวิถีชีวิตแบบคนเมือง มีเพียงกลุ่มคนส่วนน้อยที่ยังยึดอาชีพดั้งเดิม และยังคงมีวิถีชีวิตแบบเดิม หลังจากการท่องเที่ยวเข้ามาในชุมชน ความเป็นชุมชนยังคงอยู่แต่ในด้านความสัมพันธ์และในด้านวัฒนธรรมท้องถิ่นรวมไปถึงกิจกรรมทางศาสนาลดความเข้มข้นลงไป ชีวิตแบบใหม่ทุกคนมุ่งในเรื่องประโยชน์ส่วนตัว ซึ่งความเปลี่ยนแปลงดังกล่าวและผลกระทบที่ชุมชนเกาะปันหยีได้รับ หากมองในประเด็นของศักยภาพชุมชนแล้ว ยังพบว่าชุมชนยังไม่มีความพร้อมที่จะพัฒนาให้ยั่งยืนและเข้มแข็งได้ ยังต้องมีการพัฒนาในทุกๆ ด้าน และภายหลังจากการเกิดเหตุการณ์ภัยพิบัติเมื่อปลายปี 2547 ได้ส่งผลกระทบจากการท่องเที่ยวในแถบอันดามันและรวมไปถึงเกาะปันหยีที่ได้รับผลกระทบเช่นกัน ทำให้กลุ่มคนที่เข้าสู่ระบบเศรษฐกิจและมีชีวิตความเป็นอยู่แบบคนเมืองจะต้องกลับมาคิดทบทวนใหม่ว่าอาชีพและความเป็นอยู่ของตนและครอบครัวนั้นเป็นสิ่งที่มั่นคงถาวรหรือไม่ และใช้ตัวตนที่แท้จริงของตนเองหรือเปล่า

การที่ภาครัฐได้เล็งเห็นความสำคัญในการที่จะพัฒนาชุมชนอื่นๆ ให้กลายเป็นเมืองท่องเที่ยวภาครัฐน่าจะศึกษาถึงศักยภาพของชุมชนนั้นๆ ก่อนว่ามีความพร้อมและมีศักยภาพพอที่จะมีการส่งเสริมการท่องเที่ยวหรือเปล่า และจะมีทิศทางการส่งเสริมการท่องเที่ยวเป็นอย่างไร โดยควรมีการร่วมมือกันระหว่างทุกฝ่ายในชุมชนเพื่อหามาตรการที่เหมาะสมส่งเสริมและพัฒนารัฐไม่ว่าจะเป็นฝ่ายรัฐ เอกชน หรือประชาชนในพื้นที่ และควรมีการส่งเสริมการอนุรักษ์วัฒนธรรม และวิถีชีวิตที่เป็นเอกลักษณ์ของชุมชนเกาะปันหยีเอง

This research aimed to study the changes and impact of tourism on way of life and adaptation of people in the community of "Punyee Island" after the governments has implemented the policy on tourism promotion.

The qualitative method was used to serve the objectives by collecting data from secondary sources, in-depth interview of selected "Punyee" community members and observation.

The results revealed that tourism industry at "Punyee Island" has started after the government announced this island to be the national park conservation for tourism. Before this policy has implemented, the "Punyee people" were relied on natural resources for self-sufficient and family network among relatives. They have their own identity in terms of ethnic-culture, strictly religious practice and obeyed of religious leader. But after tourism industry came to this island, the socio-economic has changed the people's way of life tin terms of changing occupation from fishery to merchant and services labor : less relationship among relatives and less restriction of the religious practiced and local culture. Community members emphasized to work for their own benefits. Although the economic of this island has developed rapidly but it was considered by the community members that its ass now sustainable development. Since the Tsunami disaster "Punyee Island" has faced with economic downturn and the people here were questioned of their own identity.

The suggestions for the government are to review the government policy direction on tourism promotion by studying the potential and readiness of the communities before implementing policy; promoting of cooperation among public, private and community, including preserve local culture and identity of the people in the Punyee community.